

Fiskivinnumál

Endurnýggjan og økjan av skipaflotanum

Ein høvudstátur í samgongu-sáttmálanum hjá teim, sum fyrri 3½ ári síðani myndaðu stjórn, var at fáa igongd aftur skipabyggingina.

Sum frágreitt av táverandi lögmanni P. M. Dam, bæði á Ólavssøku 1967 og 1968, settu teir ser fyrri at loysa henda spurning við nýggjum og rúmari íleggarskipan, tí at hugurin at byggja og áráði hjá monnum ikki treyt, tað visti ein.

Ætlanir vóru tá eisini skjótt frammi um eina ílegging til nýbyggjan og keyp av skipum uppá 100—110 mill. kr. í hesum landsstýrisskeiði.

Hetta var fyrisetningur, sum setti stór krøv til orku landskassans, tí roknast mátti við, at um 20 pst. av hesum skuldi figgjarast beinleiðis av skattaborgarum landsins, og fyrisetningurin kravdi dirvi til at seta landurin og íbúgvum tess hesa avbjóðing.

Forvitnisligt nú liður móttenda av 4 ára skeiðinum at gera upp hvussu skarst:

Samanlagt eru í skeiðnum til dagin í dag komin skip til landið fyrri umleið 86 mill. kr.

Játtað av landsstýri og ella figgjararstovni til skip undir bygging ella kontraherað til at koma í ár ella næsta ár fyrri umleið 22 mill. kr.

Fyrri hesar 22 mill. kr. fáast:

1) 4 sokallaðir »ídnaðartrolarar« 100—150 tons hvør æl

veidu til ídnaðarvirki — 2 til Vágs, 1 til Fuglafjarðar og 1 til Klaksvíkar.

2) 1 stórir skuttrolari, sum tekur 750 tons av saltfiski til Klaksvíkar.

3) 1 stórt sildaveiðuskip betri útgjørt enn tey vit hava til veiðu og goymslu av matnasild og øðrum vírdismiklum fiskasløgum. Tað er felag í Lopra sum byggir hetta skip á Tórshavnar Skipasmiðju.

4) Tveir linubátar av Stapa-slagnum, men munandi broyttir til skpan av rationellari arbeiðs-gongd og við møguleika fyrri øðrum veiðuháttum. Tað er Vestmanna Skipasmiðja, sum hevur kontrakt við feløg á Eiði og í Hvannasundi um hesa bygging.

Tilsamans telur henda nýggjan av flotanum ... 108 mill. kr.

Keyptir ella bygdur eru har-umræmt hópin av bátum um 20 tons og minni. Játtað er eisini til bygging av 5—10 av hesum fótum á Strondum, í Klaksvík og aðrastaðni. Hesir bátar kosta um 300.000 kr. hvør og kunnu vit seta hesa ílegging til ikki minni enn ... 3 mill. kr.

Av stórum opnum maskinbátum eru eisini komin hópur. Til bátar sum studning hava fingið er til 1/4-1970 íleggingin 1,8 mill. kr. og við seinastu jättanum til bátar sum kosta uppi 80.000 kr. verður hetta tal ið ikki minni enn 2,5 mill. kr.

Til umbygging, leingjan, yvir dekkjan og umlegging til trol og kraftblokk er samlaða íleggingin í skeiðnum umleið 6,5 mill. kr.

eftir

Atla Dam

T.v.s. ein nýílegging uppá umleið 120 mill. kr.

Men tað tykist ikki at vera linkan í byggingini ella keyps-hugi manna, og fyrireikingarar-beiði við figgjan, projekteran, kontraheran o.ø. fer stóðugt fram. Fyrirspurningar koma nær um dagliga til landsstýrið hesum viðvíkjandi, og halda vit tað hava áhuga at sagt verður frá nokrum av tí, sum í um-búna er:

I. Til realitetsviðgerð er m.a. umsókn frá felag í Vági um bygging av spesialskipi á Skála Skipasmiðju til uml 4,6 mill. kr. Landsstýrið leggur nógvant dent á at fáa bjargað hesum sátt-mála, tí her er talan um at ganga nýggja leið til veiðu við pelagiskum tólum. Roknað verður um tí við, at hetta skip kemur.

II. Felagið »Hvalnes«, sum frammanundan eigur Ísborg, og Eiler Jacobsen, sum eigur Sól-borg, gera fyrireikingar til byg-gjan av tveimum stórum silda-skipum útgjörð til at veiða alla staðni hugsast kann, um okkara leiðir, við Azorurnar, Grønland ella aðrastaðni. Skipini skulu kunna víðgera veiðuna munandi meira umboð enn vit eru van-ir við, t.v.s. flaka, frysta ella salta hana.

Kostnaðurin verður mill-um 10 og 20 mill. kr.

III. Felagið Stella, sum frammanundan hevur tveir flakatrolarar, er langt frammi við fyrireikingunum til hin trið-ja. Hann verður mestum av sama slag sum Vesturvón og Stellurnar báðar, tó størri og

betri útgjörður. M.a. skal ikki slógvið fara burtur, men í mjøl-virki. Hann er mettur at kosta umleið 15 mill. kr.

IV. Tveir nýggir 150 tonsa ídnaðartrolarar til 1,5 mill. kr. hvør av tí slagnum sum Vónin, Smaragd o.a., tykjast at hava áhuga manna, og verður hetta at kosta umleið 3 mill. kr.

V. P. Havsild í Fuglafirði hevur havt samráðingar við skipasmiðjur um bygging av tveimum trolarum á 2 mill. kr. hvør t.v.s. 4 mill. kr.

VI. Felag við navni »Mars« er stovnað í Vestmanna, og væl av peningi teknað. Ætlanin er at byggja bát av sama slag sum Eiðis- og Hvannasundsbatarnir. Her verður so talan um seri-umbygging 1,5 mill. kr.

VII. Gøtu Samvinnufelag hevur samráðingar við Skála Skipasmiðju um at byggja silda bát við kølilast fyrri umleið 5 mill. kr.

Flestu av hesum projektum hevur landsstýrið góðar vónir um. Tí verður kanska talan um eina samlaða íløg á ávirknað í lands-stýrisskeiðinum upp á 150—170 mill. kr. istaðin tær 120 mill. vit nú vita um við vissu.

Hetta, sum eftir er, er eisini eitt ódnartak, sum ikki figgjast eftir einum ári, men tó er rokn að við, at tær 3,5 mill. sum av-settar eru í hesum figgjarári til grunnin til endurnýggjan av skipaflotanum, saman við teim 5,5 mill. ætlanin er at seta á figgjarlógina 1971-72 og tí góða likviditeti landskassin í lotuni hevur, kunnu loysa landskassans part av uppgávuni.

At menn mettu beint, tá teir ikki góvust á hondum hóast dapurt útlit, men igjøgnum alla ta ringu tíðina — ein hin vanda miklasta hjá vinnu okkara vegna prísfall og minkandi

veiðu — sýnir seg nú, tað eina ferð blíðkaði aftur.

Útflutningur okkara er fyrsta hálvárið í ár sum nevnt í sjálv-ari lógmansrøðuni 110,1 mill. kr., eitt tal, vit als ikki kundu rokkið, uttan at vit spentu okk um so hart fyrri hina ringu tíð, tí tá vóru skipini, hetta úrslit hava ávirknað, ongantíð komin.

Ein øking við sløkum 67 prosentum í mun til fyrri hálvár 1968 og 1969, tann partin av árinum, sum vanligja eigur minsta útflutningin.

Tað eru kraftblokkaskipini, flakatrolararnir, frystiskipini og trolingin eftir ídnaðarfiski, sum saman við heimaútróðrinum, eiga mesta partin av hesum vøkstri. Hetta er at gleðast yvir, tí júst henda rakstur hava menn havt størsta hugin at investera í.

T.d. kann nevast, at summir av monnum okkara hava verið sera væl fyrri.

Við tveimum av kraftblokkaskipunum togar fiskiparturin fyrri fyrri hálvár upp ímóti 50.000 kr. og við einum er bert fyrri hálvár omanfyrri 70.000 kr. til manningarpert.

Men at rentabiliteturin hjá hesum skipum hevur verið góður, eigur tó ikki at gera okkum blindar fyrri, at hesin rakstur er viðbrekin og skjótast kann verða raktur av veiðuminking, tað verj seg av tiltøkum til av-markan av veiðuni ella minnk-ing í fiskastovninum.

(Framhald)

Roknskaparkønur maður

Leyst er starv í líkningarráðnum fyrri roknskaparkøn-um manni, helst við H.D. prógvi ella nakað av grannskoðaraútbúgving.

Løn eftir vtlu.

Tórshavn, 3. aug. 1970.

LÍKNINGARRÁÐ FØROYA

Verkførari

Tórshavnar Skipasmiðja søkir eftir verkførara ið kann átaka ser leiðsluna av maskinverkstaðið okkara. Kvalifiktiðir: Smiðulera og maskinmeistaraprógv. Møguliga áhugaðir senda skrivliga umsókn innan 15. aug. í ár.

Pf. TÓRSHAVNAR SKIPASMIÐJA

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

REIÐARAVIRKI
HEILSOLA
Kolonial & útgerð

HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLÆDNABØÐ
SLEIPSTØÐ
SHELL-AVGREIÐSLA

DEILDIR:

SKÁLA SKIPASMIÐJA &
HANDILSVIRKI, SKÁLA
Skipasmið, Turkivirki, Handil

HANDELSHUSET
PESCADERO A-S
Strandgade 27A, København K
Tlf ASTA 1830, Telex 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klaksvík, Føroyar
Telefon 5489, Telex 20
Telegramadr.: Kjølbro Klaksvík

Føroya Handilsskúli

Skúlaárið byrjar aftur 1. september. Nýggir næmingar eiga at skriva eftir innmeldingarsøli innan 10. august.

Í Fuglafirði og á Tvøroyri eru hesir møguleikar:

I. Fyrireikingarprógv í føroyskum og danskum og rokning
II. Statsgóðkent prógv í maskinskriving, bókhald, enskum og rokning

Í Sorvági:

Fyrireikingarprógv í føroyskum, danskum, rokning og enskum.

Í Klaksvík:

I. Handils medhjálpara prógv (kontórlinjan)
II. Fyrireikingar prógv til handilsskúlan
III. Statsgóðkent prógv í maskinskriving og enskum

Í Tórshavn:

I. Handils medhjálpara prógv (kontór- og handils-linjan)
II. Fyrireikingar prógv til handilsskúlan
III. Statsgóðkent prógv í maskinskriving, bókhald, enskum, týskum og matematik
IV. Statsgóðkent prógv í roknskaparlæru I og II.

Tey, ið søkja inn á skúlan skriva til:

Fuglafjörð: Arnold Abrahamsen, lærari

Tvøroyri: Hjørleif Enn, lærari

Sorvágur: Tóri Skaalum, lærari

Klaksvík: Páll á Dul, lærari

Tórshavn: Peter Højgaard Simonsen, lærari

Føroya Handilsskúli